

Paddenstoelenfestival op Landgoed Ennemaborg

Kom op zondag 14 oktober 2018, van 11.00 tot 17.00 uur, naar het jaarlijkse Paddenstoelenfestival op Landgoed Ennemaborg in Midwolda. Speciaal voor de kinderen is er ook theater aanwezig. Het Paddenstoelenfestival is gratis te bezoeken.

Ontdek de mooiste paddenstoelen
Het landgoed Ennemaborg is beroemd om haar diversiteit aan paddenstoelen. Meer dan 250 soorten worden hier jaarlijks waargenomen, waaronder soorten als rupsendoder, kostgangersboleet, reuzenzwam en de kleine maar bijzonder blote billenzwam. Bezoekers kunnen zelf het bos intrekken maar speciale gidsen verzorgen ook excursies naar de mooiste paddenstoelen die op het landgoed te vinden zijn.

Op bezoek bij Stal Esther

Op weg van Midwolda naar Scheemda kom je op de Menterneweg langs de fraaie, wat hoog gelegen oude boerderij Dollard's Heerd, uit 1870. Tegenwoordig de woning van Esther Coenraads en Edwin Messchendorp en de locatie van hun paardenpension Stal Esther. We zijn zelf geen paarden bezitters, maar wel nieuwsgierig naar dit bedrijf. Dus besloten we eindelijk de stoute schoenen aan te trekken en te vragen of we niet eens langs mochten komen voor een artikelje in de Nieuwe Tam Tam. Esther zei dat we van harte welkom waren en zo gingen we op een mooie middag in augustus gedrieën naar Stal Esther.

Samen met Jeanet en Hans Roozendaal kwam ik aan op het terrein, Esther had gezegd, dat we haar wel ergens achter de boerderij zouden aantreffen. We zwaaiden het hek open en liepen het terrein op. We zagen niemand, maar al snel kwamen twee grote honden luid blaffend op ons af. We wilden net rechtsomkeert maken, toen Esther verscheen en de honden verzekerde dat we goed volk waren. De twee indrukwekkende Boerboels (Zuid Afrikaans hondenras) besnuffelde ons grondig en besloten uiteindelijk dat hun bazin gelijk had en stonden toe dat we verder het terrein op kwamen.

We liepen eerst naar de paarden, die elk rustig in hun eigen paddock stonden. Omdat paarden sociale dieren zijn en graag samen optrekken, stonden ze bij elkaar, maar wel elk zijn of haar eigen paddock. Als je er twee bij elkaar zet, wat de dieren zelf vast best leuk vinden, bestaat het risico, dat ze wat ruig met elkaar gaan spelen. Dat zou verwondingen kunnen opleveren en dat wil je natuurlijk voorkomen, zo vertelde Esther. De paarden leken

in ieder geval tevreden met de situatie. Haar twee eigen paarden staan er natuurlijk ook. Twee mooie KWPN (Koninklijke Warmbloed Paard Nederland) paarden. Inmiddels heeft Esther al twee maal de kampioenschappen dressuur gewonnen, beste van de provincie Groningen.

Ouders
Vervolgens kregen we een rondleiding over het terrein. We liepen langs de vier mooie buitenstallen naar de ruime buitenbak. Daar ontmoetten we onder andere

Wat is er te doen?

- Paddenstoelen zoeken
- Paddenstoelen excursie met gids
- Een speciaal theaterfestival voor kinderen met verhalenvertellers.
- Bosschilderijen maken
- Voor de allerkleinsten is er een speciale paddenstoelenknutseltent en een kabouterpad.
- Kinderen die verkleed als prins of prinses, lakei of koning komen, kunnen worden geschminkt.

Gratis toegang - Gratis parkeren bij landgoed Ennemaborg - Gratis deelname

ook de ouders van Esther, die veel helpen bij de paarden en vooral haar vader ook bij de werkzaamheden aan en om de boerderij zelf. In het voorbij gaan hadden we hem al regelmatig bezig gezien aan de voorkant van de boerderij op een stijger of anders. We vervolgden onze weg naar de binnen stallen met ruime boxen voor de paarden. Er zijn enkele opzadelplaatsen en een wasplaats voor de paarden met warm en koud water. Dan is er nog een ruime binnenbak met spiegels aan de wand. Het valt op hoe schoon, netjes en opgeruimd alles er uitziet. We

Vervolg op pagina 3

Van de voorzitter Vereniging Dorpsbelangen Midwolda

Na een jaar afwezigheid, ben ik in de afgelopen jaarvergadering door de leden herkozen als bestuurslid van Vereniging Dorpsbelangen Midwolda.

In de bestuursvergadering van 19 juni, ben ik door het bestuur gevraagd het voorzitterschap van de vereniging op mij te nemen. Ik beschouw het als een eer, maar ook als uitdaging en wil graag verder gaan op de door de vereniging ingezette weg, met als doel een dorpsbelangen vereniging die zichtbaar is en opkomt voor de belangen van alle inwoners van ons dorp. Een aantal speerpunten waar wij vooral de komende tijd aandacht aan willen besteden, is het op termijn verwezenlijken van de doelen uit onze gezamenlijke dorpsvisie. De relaties en contacten met de inwoners, verenigingen, stichtingen

en bedrijfsleven willen we verder gaan optimaliseren.

De leefbaarheid van onze dorp kan alleen maar vergroot worden als we ons met z'n allen willen inzetten om van onze prachtige dorp een leefgemeenschap te maken, waar het goed en veilig wonen is en waar mensen nog naar elkaar willen omzien. Als vereniging kunnen we niet zonder de inbreng van ons inwoners. Goede ideeën en impulsen uit het dorp zijn dan ook onontbeerlijk en zeer welkom.

Als voorzitter zal ik mij ten volle inzetten om de eigen organisatie en de herkenbaarheid van de vereniging daar waar nodig te verbeteren. Er hebben zich een aantal nieuwe bestuursleden aangemeld, waar we uiteraard erg blij mee zijn. Deze

nieuwe bestuursleden worden als aspirant bestuurslid aan het bestuur toegevoegd, waarna ze in de jaarvergadering van 2019 door de leden al dan niet benoemd kunnen worden.

Piet Klooster

Voorzitter
Vereniging
Dorpsbelangen
Midwolda.

Op 5 september 2018, om exact 14.30 uur, heeft wethouder Wünker de starthandeling verricht om de werkzaamheden aan de "Wissel" te laten beginnen. In een kraan, begeleidt door een ervaren medewerker van firma Spithorst, heeft Wünker de eerste 2 scheppen grond overgeheveld naar de laadbak van een vrachtwagen. De grond wordt verwijderd om 2 vijverpartijen te laten ontstaan. Genodigden en andere belangstellenden stonden onder een heerlijk stralende zon het gebeuren te aanschouwen. De feestelijkheden werden vergroot door een heerlijk glas champagne en een voortreffelijk borrelgarnituur verzorgd door gasterij Smits.

Hans Roozendaal

Wethouder Wünker verricht starthandeling "de Wissel"

Brasserie Old School

TERRAS TOT AAN DE SLUIS

Koffie met gebak
Lunch & diner
Feesten & partijen

Huningaweg 2 • 9682 PB Oostwold
Tel: 0597-674159 • brasserieoldschool@gmail.com
www.brasserieoldschool.nl

Kapsalon

oldambt

Hoofdweg 124, 9681 AK Midwolda
Telefoon: 0597 - 55 11 20

maken hier ook kennis met Manuela, zij is hier ooit stagiaire geweest. Als ze zin en tijd heeft komt ze om te helpen, een waardevolle vrijwillige kracht. Uiteindelijk volgt nog een korte toer door de mooie woning, waar we in de keuken aan de grote tafel plaats nemen en onder het genot van een vers bakkie koffie met Esther verder praten.

Hard werken

Esther verteld hoe ze voor haar vijfde verjaardag op een paard mocht rijden en sindsdien was ze verkocht. Het enige wat ze nog wilde was een eigen paard. Dat is dan ook gebeurd en haar hobby en liefde voor paarden is nu dus uitgegroeid tot een mooi bedrijf. Het was 2011 dat het paar in deze boerderij neer streken. Na een lange zoektocht van zo'n 5 jaar, waarin ze maar geen geschikte boerderij konden vinden, kwam deze op hun pad. Met genoeg ruimte zowel in als om het pand, was de keus

snel gemaakt. Het is wel hard werken, naast Stal Esther, hebben zowel Esther als Edwin nog een gewone baan. Edwin voor een grondverzetbedrijf en Esther is juf in het lager onderwijs aan de Waterlelie school in Winschoten, waar ze groep 7 onder haar hoede heeft. Dat betekend voor haar elke dag om half vijf op staan, de dieren moeten natuurlijk eerst verzorgd worden, de paarden moeten om 6 uur naar buiten en de stallen opgeruimd. Dat alles voordat ze naar school kan en als ze thuis komt, is er gelukkig wel tijd voor een maaltijd, maar dan is het gelijk weer aan de slag met en voor de dieren. Om tien uur 's avonds heeft ze dan haar laatste rondje. Er zijn ook de mogelijkheden voor lessen met zijn paard en diverse trainingen. Esther heeft het er druk mee, alles loopt in ieder geval goed. Er is zelfs een wachtlijst. Het is hard werken, maar als je Esther hoort praten voor liefde en passie voor paarden en de dressuur, dan begrijp je dat ze dit met veel plezier doet. Natuurlijk draagt Edwin ook zijn steentje bij in het bedrijf.

Mooi bedrijf

We lopen terug langs het barretje dat Edwin ooit voor zichzelf had gemaakt, maar nu is overgenomen door de honden. Door de stallen weer naar buiten, onder begeleiding van de honden, waar we afscheid nemen van Esther. Op dat moment komt Edwin thuis van het werk. Enthousiast wordt hij begroet door de honden, die ons nu snel vergeten. We maken kort kennis en vervolgen onze weg naar huis. Alle drie zijn we het erover eens, dat het een mooi bedrijf was en ons bezoek meer dan waard. Die twee hebben hun zaakjes goed voor elkaar.

Wilt u meer weten over Stal Esther, kunt u hun website pagina bezoeken www.stal-esther.nl of ga naar hun facebook pagina.

Tekst: Kurt Hartman

Foto: Jeanet Roozendaal

Stichting Wisselwerking zoekt veldkeien

Wij zoeken grote veldkeien om te gebruiken in de waterpoel die is aangelegd op het terrein aan De Wissel in ons dorp. Deze keien willen we gaan gebruiken als stapstenen in een van de poelen. Over de andere poel zullen bruggetjes komen.

De keien dienen rond de 90 tot 110 cm zijn. Heeft u of weet u iemand die een of meerdere van deze grote keien heeft liggen?

Dan kunt u mij bellen op 0611 880 983.

Jeanet Roozendaal van Dijk
Voorzitter Stichting
Wisselwerking

Ommetje Oostwold

Wat onverwacht werd ik uitgenodigd om op maandag 20 augustus samen met Jan Sportel naar Brasserie Old School te komen. Daar werd door de voorzitter van de Stichting Dorpsbelangen Oostwold een wandelkaart gepresenteerd, genaamd 't Ommetje. Met de belofte van een verse kop koffie met gebak, zijn we de uitnodiging aangegaan. Er had zich een aantal mensen verzameld en na de eerste kop koffie verplaatste het gezelschap zich naar binnen, waar op ludieke wijze de wandelkaart werd gepresenteerd. Een als ijlbode uitgedoste Oostwolder, kwam luid bellend binnen

met in zijn tas de eerste twee exemplaren van de wandelkaart. Deze werden vervolgens door Luit Engelage, voorzitter van de Stichting Dorpsbelangen Oostwold overhandigd aan waarnemend burgemeester Rika Pot en wethouder Erich Wünker. Na

de tweede kop koffie en het heerlijk verse gebak kregen ook alle overige aanwezigen een kaart uitgereikt. Het is een 6,5 kilometer lange wandelroute door Oostwold, langs diverse historische plaatsen en horeca vestigingen. De kaart is verkrijgbaar bij alle toeristische informatiepunten van Oldambt.

Tekst: Kurt Hartman

Foto: Jan Sportel

TAM-TAM-METJE

Op een mooie zomerdag, halverwege de maand juli van dit jaar, wandel ik door het Midwolder bos om de hete zonnestralen zoveel mogelijk te ontwijken. Het zijpad van dit mooie bos ligt bezaaid met ontiegelijk veel dode bladeren. Herinneringen aan de herfst en het zwalken door de brij van bladeren deed mij dezelfde handelingen verrichten als toen. Heerlijk dat geluid van ritselende bladeren onder mijn schoenen. Geschrokken kijk ik

op als een hond, nou ja Caviamodel keer 3, blaffend op mij af komt rennen. Kwispelend staat hij te wachten op mijn aandacht. Ik knik mijn knieën en streel z'n koppie en krab achter zijn oortjes. Wederom schrik ik wanneer een stem goedemorgen wenst en toeterend tot stilstand komt. Cavia keer 3 loopt naar de oude man die gezeten op een scootmobiel met een brede grijns naar me kijkt. Na wat heen en weer gekeuvel komt het gesprek uiteindelijk op het weer terecht. Niet zo gek natuurlijk in die hete periode. Ik vertel hem wat anderen, zoals de alternatieve media, natuurwetenschappers, kli-

maatgoeroes en andere manipuleerders zoals de standaard media schrijven en ons willen vertellen over het veranderen van het klimaat en de bizarre voorspellingen daarover. Met een ernstig gezicht neemt hij mij in aanschouw en reageert daarop met een verhelderende reactie: de moeder van mijn moeder, mijn grootmoeder dus, leefde in een plaggenhut op het veen. Na het opstaan stak zij haar hand door een gat in het dak en kon exact vertellen wat voor weer het die dag zou worden. Nu gebeurt dat niet meer. Nu zijn er computers met weermodellen en satellieten voorbij de aarde

die signalen opnemen en doorgeven. Maar, zegt de oude man; let op mijn woorden, het gaat spoedig regenen. En weg reed hij op zijn scootmobiel. Cavia keer 3 erachteraan. Even later zie ik hem zijn hand opsteken. Regendruppels, beschenen door de zon, tot kristallen verworden, vallen schichtig op zijn kale hoofd. Zie je wel lijkt hij met zijn opgestoken hand te zeggen. Achter een van de dikke bomen aan de kant van het pad komt een lachend jongetje tevoorschijn met een waterpistooltje in zijn hand.

HARO

Het oude kerkhof van Midwolda, balans tussen grijs en groen

Op een zonnige woensdag ochtend begin augustus, toog ik naar het oude kerkhof van Midwolda. Omdat ik later nog ergens anders heen moest, had ik de auto gepakt. Mijn vervolg bestemming was iets te ver voor fiets of benenwagen. De auto bij de kerk geparkeerd, liep ik om de kerk het kerkhof op. Het beloofde weer de zoveelste warme dag op rij te worden. Ik trof daar Ulbe Buwalda en Tonnie Baas aan, die beiden druk bezig waren met herstel werkzaamheden aan twee grafzerken. Verderop liep Piet Klooster bladeren aan te vegen. Met hem had ik afgesproken om eens te kijken, waar hij en een aantal vrijwilligers nu elke woensdag morgen precies mee bezig zijn op het oude kerkhof. Ik had al gehoord over hun restauratie werkzaamheden en wilde er graag meer over weten. Vol vuur begint Piet mij te voeren met allerlei wetenswaardigheden van het kerkhof. Na een korte wandeling over het kerkhof gaan we naar de ruimte onder de kerktoren. Daar is het lekker koel en tijd voor de koffie pauze, Ulbe voegt zich bij ons en Tonnie gaat even weg voor een boodschap om zich later weer bij ons te voegen. Mijn eerste vraag is natuurlijk, hoe is dit project gestart.

We gaan terug in de tijd. De kerk van Midwolda is in 1737 herbouwd op een oude zandrug. De oorspronkelijke kerk van Midwolda, die aanzienlijk groter was, zelfs groter dan de Martinikerk in stad Groningen, is door de vele overstromingen van de Dollard weggezaakt in het moeras. De graven op het oude kerkhof stammen dan ook voornamelijk uit de 18de en 19de eeuw. Door de jaren heen is dit gedeelte steeds verder verwaarloosd geraakt. Vaak zijn er geen nabestaande meer, van de mensen die er liggen. In 2012 werd het idee opgevat om wat te doen aan de overwoekerde graven. Veel grafstenen waren scheef gezakt of geheel onder de begroeiing verdwenen. In eerste instantie stuitte het idee bij sommigen op weerstand. Een kleine groep vrijwilligers kwam in 2013, na informatie te hebben ingewonnen bij andere gemeenten, waar men al ervaring had met dergelijke werkzaamheden, in actie. Het eerste wat moest gebeuren, was het aanpakken van het groen. Bomen, struiken en

onkruid werden weggehaald. Het terrein was erg drassig. Ook dit moest natuurlijk worden aangepakt, de omringende sloten waren dicht geslibd. Er werd gezorgd voor goede afwatering. Met hulp van de gemeente, die zo'n 60 kub zand aanleverde konden nu de grafmonumenten weer worden recht gezet. De gebroken zerken werden gerestaureerd en schoongemaakt. De veelal onleesbare teksten werden zwart gemaakt, zodat ze goed zichtbaar werden en het verhaal van de overledenen weer konden vertellen.

Cursus

Er werd hard en vol enthousiasme door de vrijwilligers aan gewerkt en ook de sceptici, moeten toe geven dat het oude kerkhof flink opknapte. Toch werd in 2014 het werk stil gelegd. De Stichting Oude Groninger Kerken was eigenaar geworden van de kerk en het kerkhof en verzocht de vrijwilligers vriendelijk doch dringend om de werkzaamheden te staken. Zoals ze tot dan toe te werk waren gegaan, was niet volgens hun visie. De vrijwilligers kregen allen eerst een cursus aangeboden grijs

Tonnie Baas

en groen (grijs de monumenten en groen, u raad het al het groen) Daarna konden ze weer aan de slag. Ze leerden onder andere dat de zerken enkel aan de voorkant schoongemaakt dienden te worden en dat de korstmossen gespaard moeten worden. Deze horen bij het kerkhof, zo ook de beplanting van het oude kerkhof moet natuurlijk zijn. Er groeien dan ook allerlei kleine planten tussen het gras en de stenen en hoge bomen omringen de begraafplaats. Een fraai gezicht als je er oog voor hebt. Grijs en groen komen in harmonie. En zo kwamen en komen er nog steeds mooie en interessante dingen aan het licht op het kerkhof. Bijvoorbeeld een grafsteen uit de 17de eeuw, wat niet zou kun-

nen, want toen stond de kerk er nog niet. Of vermelding van mensen met opvallende beroepen, zoals een vroedman, iets wat je zelfs in deze tijd niet gauw tegen zal komen. Ook mooie teksten over mensen die lang gelden in Midwolda leefden, woonden en werkten. Zoals op de steen van Eisso Daniëls, overleden op de 10^e van de Slagtmaand 1809: "Neem nu vrij mijn stof, O aarde! Tot het stof, dat gij bedekt, eens herrijs ik weer in waarde. Door Gods almacht op gewekt." Of dat van Etjen, die in 1906 overleed, nog geen jaar oud: "Rust zacht O dierbaar kind, ons hart bemind u zeer, maar staan u lijdzaam af, geniet vrij, 's Heeren vreugd, wij wensen u niet weder al wenen w' op uw graf.", Etjen er bloeiden hosta's op haar graf.

Respectvol

Het is mooi werk wat Piet Klooster hier zeer respectvol doet met de vrijwilligers, Ulbe Buwalda, Geer Schiphorts, John Gorissen, Jan Niemeijer en Tonnie Baas. Er worden af en toe rondleidingen gegeven, zoals tijdens "Bekend maakt bemind". Daar werd verteld over de symboliek op de monumenten, enkelen daarvan blijken zeer bijzonder te zijn, zoals de doodshoofden op sommige grafstenen. Er was een fototentoonstelling tijdens de dag van de begraafplaatsen. Inmiddels wordt de

oude begraafplaats gezien als één van de mooiste oude begraafplaatsen van onze provincie. Een compliment aan de genoemde vrijwilligers en alle anderen die in de jaren een bijdrage gaven aan de restauratie van het kerkhof. Hier wordt een stuk historie van ons

dorp weer mooi zichtbaar gemaakt. Er is veel te vertellen over het oude kerkhof en de mensen, die er begraven liggen. Dit geeft ook een inzicht in de geschiedenis van Midwolda, die rijker is dan velen vermoeden. Tijdens rondleidingen kan er een beroep worden gedaan op de medewerking van Theo Kiewiet en Jan Pieter Koers over historische informatie over het kerkhof en de mensen, die hier begraven liggen. Beiden hebben veel kennis over de historie van Midwolda. Iets verderop op de begraafplaats is nog een klein stuk oud kerkhof, nu nog van de gemeente, het zou fijn zijn als ook dat te zijner tijd liefdevol door deze mensen onder handen kan wor-

den genomen. Maar voorlopig zijn ze nog niet klaar op het oude kerkhof en nieuwe vrijwilligers zijn zeer welkom. Het is mooi werk en u moet er beslist eens een kijkje gaan nemen.

ochtend er weer op, de volgende woensdag weer verder.

Wilt u meer weten over hun mooie werk, dan kunt u op Facebook meer informatie

vinden op de pagina "Midwolda vrijwilligers Oude Kerkhof" of ga gewoon eens langs op een woensdag ochtend.

Kurt Hartman

Bijzonderheden

Inmiddels is de koffie pauze voorbij. Ulbe en Tonnie zijn weer bezig bij twee graven om de belettering weer zichtbaar te maken. Vooral bij het graf waar Tonnie bezig is, valt het niet mee, want de letters en symbolen zijn door de tand des tijds nog maar moeilijk te onderscheiden, maar ik vind dat hij er zeer goed in slaagt de naam van de overledene te voorschijn te toveren. Piet loopt met mij nog een rondje over het kerkhof en wijst me nog op een aantal bijzonderheden op het kerkhof. Dan laat ik hen alleen, immers heb ik nog een heel andere afspraak en voor hun zit de

Ulbe Buwalda

Sportvereniging hartpatiënten "Ritme"

Sportvereniging Ritme is een vereniging die zich ten doel stelt bewegingsmogelijkheden te verschaffen aan ex-hartpatiënten of vaatpatiënten.

Na een revalidatieperiode van meestal 6 weken krijgt een patiënt het advies om aan lichaamsbeweging te blijven doen. Heeft u al eens gedacht aan sportvereniging Ritme?

- * Onze sportleidster is gespecialiseerd en gekwalificeerd voor lesgeven aan de doelgroep
- * We houden rekening met ieders (on)mogelijkheden en passen sport- en spelvormen aan
- * Prestatie vinden we niet het

belangrijkste; gezelligheid wel!

- * Ook uw partner kan lid worden van onze vereniging
- * Er is een AED aanwezig en alle leden krijgen de mogelijkheid om 1x per jaar deel te nemen aan een reanimatiecursus.

Onze sportavond is op woensdagavond van 19.15 uur tot 21.00 uur in de sporthal aan de M.D. Stikkerlaan 6 in Winshoten. Het eerste gedeelte van de les besteden we aan oefeningen die de spieren

versterken en conditie verbeteren. Daarna spelen we volleybal en maken uiteraard ook tijd voor een koffie- of thee-pauze.

Naast onze wekelijkse sportavond organiseren we, voor wie belangstelling heeft, ook kaart- en sjoelavonden, viswedstrijden en nemen we deel aan volleybaltoernooien. Ook een jaarlijkse feestavond staat op het programma.

De kosten van het lidmaatschap bedragen € 120 per jaar (€ 10 per maand). Als u partner meesport betaalt hij

of zij slechts € 7 per maand. Tot 1 januari 2019 mag u gratis deelnemen om te kijken of het u bevalt.

Om te kunnen deelnemen vragen wij van u een toestemmingsverklaring van uw cardioloog.

Meer informatie vindt u op www.sportritme.nl

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met onze secretaris: telnr. 06- 5388 4654. U bent van harte welkom bij onze sportgroep!

ROGGEVELD FIETSEN

fietzen met plezier

Poststraat 6 - 9679 AA Scheemda - 0597-592162
www.roggeveldfietsen.nl

RESTAURANT - BED & BREAKFAST

MUSEUM

BOERDERIJ

HERMANS DIJKSTRA

Reinste Abdenaweg 1 - 9681 BC Midwolda
Tel 0597-59 37 38
www.boerderijhermansdijkstra.nl

PERSOONLIJK REISADVIES BIJ JE THUIS
TUI at Home

LISETTE KLEEFMAN
06 21857373

Lisette

elke dag dichtbij

Onze openingstijden:

Maandag	08:00 - 18:00
Dinsdag	08:00 - 18:00
Woensdag	08:00 - 18:00
Donderdag	08:00 - 18:00
Vrijdag	08:00 - 20:00
Zaterdag	08:00 - 17:00

Dagwinkel Midwolda
Hoofdweg 159
9681 AD Midwolda
Tel: 0597-551659
info@dagwinkelmidwolda.nl

De Twee Oldambten

Klinkerstraat 1
9682 RB Oostwold
Tel. 0597 - 55 12 92

Bij **De Twee Oldambten** maken ze voor u vele soorten **salades en hapjesschalen**. U kunt bij ons ook terecht voor een uitgebreid assortiment drankjes.

Ook verzorgen graag uw

- ✓ vergaderingen
- ✓ ontbijtvergaderingen
- ✓ recepties
- ✓ diverse arrangementen
- ✓ mobiel tap thuis of op locatie
- ✓ broodmaaltijden
- ✓ snertmaaltijden

Voor uw grotere gezelschappen hebben wij een zaal beschikbaar. Op ons terras kunnen wij voor u een leuk arrangement maken bv. met een b.b.q. of met een warm en/of koud hapje. Voor de wat kleinere bijeenkomsten kan het café worden gehuurd. In overleg kunnen onze producten ook bij u thuis worden bezorgd.

Goed advies nodig?

Het juiste adres voor aan- en verkoop onroerend goed, financieringen, taxaties, verzekeringen en hypotheek.

Loop eens vrijblijvend bij ons binnen of bel voor een afspraak met één van onze deskundige adviseurs. U bent van harte welkom.

Dijk Makelaardij
VASTGOED
Scheemda

VBO MAKELAAR

Torenstraat 17, Scheemda
Telefoon 0597-593529 www.dijk-vastgoed.nl

Camping De Bouwte

- ✓ *Natuurlijk gastvrij in een verrassende omgeving.*
- ✓ *Een veelzijdig recreatiepark in Midwolda, grenzend aan het Midwolderbos.*
- ✓ *Kamperen met tent of caravan, overnachten in een chalet, blokbus of bungalow.*
- ✓ *Genieten en onthaasten.*

www.campingdebouwte.nl

Hoofdweg 20a
9681 AH Midwolda
Tel: 0031 -(0)597-591706

Energieweg 3 | 9679 TZ Scheemda | Tel.: 0597 - 532 244
Gsm: 06 - 468 201 93

www.hako-scheemda.nl

TEVENS VERHUUR VAN DIVERSE MACHINES

HAKO SCHEEMDA

VERKOOP, ONDERHOUD EN REPARATIES:

- tuin- en parkmachines
- gereedschappen

Zorgbakkerij de Wit
DAGBESTEDING

Hoofdweg 172 AL Midwolda
tel: 0597-551675 mob: 06-26361631
www.zorgbakkerijdewit.nl

Als U tevreden bent...
vertel het een ieder die U kent.
Als het U niet zint...
geef ons dan een hint.

Voor BROOD en BANKET

BROODBOETIEK MIDWOLDA

Hoofdweg 172
9681 AL Midwolda
(0597) 551675

Expositie doopjurken tijdens Open Monumentendag groot succes

Drukker dan tijdens eerdere Open Monumentendagen was het zaterdag en zondag in de Dorpskerk van Midwolda.

Dit kwam door de mooie expositie van doopjurken, samengesteld en tentoongesteld door Elly Bosch en Theo Kiewiet.

Ruim 300 belangstellenden bezochten deze expositie. Zelfs onze waarnemend burgemeester Rika Pot nam een kijkje.

Elly kwam op het idee om eens wat anders te doen met de kerk tijdens open monumentendag.

Een expositie van doopjurken dat zou het worden naar het voorbeeld van de expositie uit 2011 in de Gereformeerde kerk. En waar past het niet beter dan in de oude dorpskerk van Midwolda. Rondom doopjurken zijn vele verhalen te vertellen. Wie hebben ze gedragen? Waar komen ze vandaan? Waar zijn ze van gemaakt? Het is in ieders geval niet zomaar een jurk. Ze zijn gedragen bij een mooi en blij moment. Uit kasten van verschillende families kwamen

ze. Maar liefst 33 doopjurken werden door families beschikbaar gesteld. Er was een enorme variatie aan modellen, Zo waren er hele klassieke jurken, gemaakt van kant, broderie of satijn maar ook modernere met oranje bloemetjes. De oudste was maar liefst 115 jaar oud. Bij elk doopjurk hing een kaartje met de gegevens en soms prachtige verhalen. Daaruit blijkt dat vele doopjurken gemaakt zijn van een trouwjurk en door meerdere baby's uit een familie is gedragen. Niet alleen doopjurken waren tentoongesteld er waren ook allerlei accessoires te zien zoals mutjes, omslag-

doeken, doopkaarten, doopkaarsen, kinderbijbels etc

Ludolf Heikens gaf uitleg over het orgel en speelde zeer gevarieerde muziek van werken van Bach tot het versje van Pippi Langkous. En natuurlijk waren er weer de traditionele olieballen. Die natuurlijk weer als warme bollen over de toonbank gingen.

Kortom we kunnen terugzien op een geslaagde open monumentendag 2018.

Tekst en foto: Theo Kiewiet.

Hannekemaaiers op Boerenerffestival brengt historie tot leven

Het Boerenerffestival, bij de monumentale boerderij Hermans Dijkstra in Midwolda, bracht de historie weer tot leven. De landbouwers Dijkstra en Barlagen waren er klaar voor en zagen vele bezoekers hun onderkomen bezoeken. Als elk jaar vormden de welgestelde landbouwers weer het middelpunt van de activiteiten in en om de boerderij Hermans Dijkstra.

Kleinkind

Dit jaar was er ook een kleinkind geboren

en verwachtte de familie visite die met paard en rijtuig wordt gebracht. Dat geeft opschudding.

Vrijwilligers

Zo'n zestig vrijwilligers werkten mee op deze Boerenerffestival: meiden en de knechten aan het werk. Kinderen in Ot en Sien kleding en natuurlijk de deftige familie.

Achter de boerderij werd met paard en dorsblok koolzaad gedorst, zoals dat hier 100 jaar geleden gebeurde.

Hannekemaaiers

Ook een groep hannekemaaiers kwam verschillende malen de boerderij bezoeken. Grasmaaiers uit Westfalen, die vroeger naar onze provincie kwamen voor werk. Ze werden vaak als nogal dommig bestempeld, maar de theaterscène liet een ander beeld zien.

* *Geen sprake van sluiting*

Fysiotherapie & Fitness Blauwestad in Midwolda

Enige tijd geleden, had ik een probleempje met mijn schouder. Na er natuurlijk wat te lang mee door te hebben gelopen, ben ik toch maar naar de fysiotherapie gegaan. Een paar behandelingen en goed oefenen en de schouder werkt weer gewillig mee. Ik was naar Fysiotherapie & Fitness Blauwestad gegaan. In tegenstelling wat de naam doet vermoeden, zit deze praktijk zoals velen van u waarschijnlijk weten gewoon in Midwolda met een dependance in Oostwold. Ingeborg Bakker was degene die mijn schouder deskundig onder handen nam. Zij vertelde mij, dat er veel mensen zich zorgen maken, dat de praktijk zal gaan sluiten, nu Jan de Jonge tegen zijn pensioen aan loopt. De praktijk is volgens velen immers van hem en zo beredeneren ze, als Jan stopt, stopt ook de praktijk. Daar is geen sprake van en om dit ruime kenbaarheid te geven, stelde ik voor om een stukje in de Nieuwe Tam Tam te schrijven om alles op te helderen.

Historie

Eerst een stukje historie, in 1979 begon Jan de Jonge zijn praktijk, toen nog onder de vleugels van Prenger Hoekman Fysiotherapie uit Winschoten. Zijn eerste praktijk ruimte had hij indertijd nog in de Schakel in Midwolda. Het was in 1986, dat hij zich uit kocht en voor zichzelf begon. In 1990 betrok hij met zijn praktijk het pand aan de Hoethsloot 2a, het voormalige politiebureau van Midwolda. Later zou er ook nog de locatie in Oostwold bijkomen, aan de Oosterweg 2e. In 2007 werd de naam van de praktijk "Fysiotherapie & Fitness Blauwestad". Door de jaren heen, heeft hij verschillende medewerkers gehad. Van het huidige team, kwam in 1996 Ingeborg er te werken en Nelleke Swart is in 2011 gekomen om het team te versterken. In 2017 is Ingeborg mede eigenaar geworden. Mocht Jan op een zeker moment besluiten met pensioen te gaan, heeft dat verder geen gevolgen voor het voortbestaan van de praktijk. Hopelijk zijn hiermee een aantal mensen gerust gesteld.

Medical taping

Verder is het denk ik wel goed gelijk aan te geven welke soort therapieën Jan en de dames geven. Dat zijn manuele therapie, dry needling, cyriax-, sport-, oedeem- en fasciatherapie en ook medical taping concept. Nou zou het te ver gaan om in dit artikel over al deze therapieën uit te wijden. Op het internet kunt u altijd meer informa-

Ingeborg Bakker

tie hierover vinden. Wat wel nuttig is om nu te vermelden en voor mij was dat tot op heden onbekend, dat medical taping ook kan helpen bij hooikoorts. Ingeborg vertelde dit en zei dat, ook al is het nog niet officieel bewezen, maar ze hebben al veel positieve resultaten gehad. Als men hier gebruik van wil maken, is het wel belangrijk om dit op tijd te doen en niet pas als de eerste pollen al rond dwarrelen.

Dan is er natuurlijk ook nog de medische trainingstherapie, goed bij o.a. COPD en coronaire aandoeningen en de sportfysio. In de praktijk geloven ze overigens erg in een hands on behandeling. Eerst zorgen dat de spieren weer goed zijn, d.m.v. hands on therapie en mobiliserende oefeningen, alvorens men met kracht oefeningen kan beginnen. Op vaste tijden op maandag- en donderdag avond is er gelegenheid voor (medische) training. Dit gaat op afspraak en is uiteraard tegen betaling.

Informatie

Velen van ons hebben en zullen wel één of meerdere keren een vorm van therapie nodig hebben en dan is het toch fijn, dat er in ons eigen Midwolda of naastgelegen Oostwold een goede en vertrouwde fysiotherapie praktijk is. Dan behoeven we

tenminste niet helemaal naar Winschoten af te reizen. Ik geef hier ook de telefoonnummers op, waarop u Jan, Ingeborg en Nelleke kunt bereiken voor een afspraak of nadere informatie. Dat is in Midwolda 0597-552281 en in Oostwold 0597-551144; of info@fysioblauwestad.nl.

Inmiddels functioneert mijn schouder weer naar behoren. Op dit moment heb ik dan ook geen therapie nodig. Mocht er zich weer een probleempje voordoen, dan weet ik dat ik bij deze vriendelijke en kundige mensen in goede handen ben.

Kurt Hartman

REDACTIE-ADRES:

Hoofdweg 47,
9681 AB Midwolda
tel. 06-42425450

E-MAIL:

dorpskrantmidwolda@gmail.com

REDACTIE:

Jeanet Roozendaal-van Dijk,
Jan Sportel,
Kurt Hartman,
Francien Bootsma,
Hans Roozendaal,
Klaas Feringa (penningmeester)

Colofon:

**ADVERTENTIES en
TEKST volgende
Nieuwe TamTam
uiterlijk inleveren op
15 december 2018
en verschijnt op
22 december 2018.**

Een lugubere vondst Jan P. Koers

Je zult maar een wc binnengaan en daar een levenloze baby vinden. Dat overkwam iemand in 1859 in Midwolda.

In de namiddag van woensdag 16 november begaf die zich naar 't hoeske' in, of bij het huis van Klaas Alberts Veldkamp en vond daar tot zijn ontzetting in de ton een levenloze, pasgeboren baby.

Grote consternatie was het gevolg, een oloop van mensen voor het huis en meteen werden veldwachters en burgemeester gewaarschuwd.

De volgende dag deden de veldwachters op het gemeentehuis officieel aangifte van het dode kind. De betreffende akte maakt geen melding van het geslacht, maar bij hoge uitzondering maakt de ambtenaar wel melding van de treurige toedracht. Dat er op 16 november 'een levenloos kind was gevonden in het privee van Klaas Alberts Veldkamp waarvan de ouders niet bekend zijn...'

Klaas Veldkamp was koopman en kleermaker van beroep en bewoonde het huis tegenover Takens, nu de woning Hoofdweg 88.

Lang niet altijd was het 'gemak' in huis gebouwd. Vaker nog stond het in de vorm van een hokje buiten in de tuin en was het eigenlijk voor iedereen toegankelijk, zonder dat de bewoners daar iets van merkten. Zo ook op de bewuste dag, toen een vrouw in barensood zich in paniek toegang verschafte tot het privaat en daar haar kind ter wereld bracht. Na afloop vluchtte de vrouw weg en liet het kind achter.

Al meteen zoemde het door het dorp, dat het wel een ongehuwde moeder zou zijn geweest, die zich na de bevalling van het kind heeft willen ontdoen. Een kindermoordenares dus.

Een week na de lugubere vondst, op 23 november 1859, meldde de krant dat er een verdachte was aangehouden. Een dienstmeid, een zekere A. K. geboren in Ekamp. Ze werd vooralsnog opgesloten in het huis van bewaring te Winschoten. De eigenlijke rechtszitting vond plaats voor het provinciaal gerechtshof in Gro-

ningen en op 21 maart 1860 was de uitspraak.

Een opmerkelijke uitspraak, want de 23 jarige ongehuwde dienstmeid werd vrijgesproken van beschuldiging van kindermoord, omdat niet kon worden vastgesteld of het kind bij de geboorte leefde of niet.

Wel kreeg ze straf voor haar gedrag, voor haar onvoorzichtigheid, onoplettendheid en achteloosheid.

En zo ging ze voor twee jaar het gevang in en kreeg ze een boete van 25 gulden en betaling van de kosten.

Alles overziend, was het een diep tragische gebeurtenis. De betrokkene, Jantje Geerts Klungel, kwam van Ekamp in Oostwold. In het arme arbeidersgezin werden maar liefst 10 kinderen geboren, waarvan Jantje nummer 3 was. Al op jonge leeftijd werd ze als dienstmeid uitbesteedt.

In februari 1859 raakte Jantje zwanger, maar de vader liet haar zitten en zo moest Jantje leven met een geheim waarvan de onthulling elke dag dichterbij kwam.

Dat gegeven, en het feit dat het kind hoofdwaarschijnlijk levenloos ter wereld

was gekomen, wogen mee in het vonnis. In maart 1862 kwam ze vrij, maar of het goed met haar ging, is de vraag. Vier weken later, op 17 april overleed ze. Ze werd maar 26 jaar oud.

Ze woonde op dat moment in het dorp Midwolda, misschien wel in de tapperij van Engelke Duut, want hij was het die aangifte deed van het overlijden.

Uit den lande kennen we maar twee van zulke voorvallen. In 1862 werd in het privaat van Bessel Cirkel in Amersfoort een dood meisje gevonden en in 1874 in IJsselstein, in het privaat van Jan Voorendt.

Jan P. Koers

Foto-expositie 'Natuurlijk Groningen' van Jan Sportel in Koetshuis Ennemaborg

Fotograaf Jan Sportel maakt, zoals de meesten van u vast wel weten mooie foto's met name van het Groninger landschap. Zijn talent voor het goed vastleggen van de sfeer en schoonheid van deze landschappen is bij velen bekend. En nu is er dan een mooie expositie van zijn werk in Het Koetshuis op het landgoed van de Ennemaborg. Jan vertelde mij, het heel moeilijk te vinden een keuze te maken tussen zijn verschillende werken. Één ding wist hij al gauw zeker, uit al de verschillende onderwerpen, welke hij door de jaren had gefotografeerd, moest de expositie toch vooral gaan over het Groninger landschap. De hoop is zijn passie en de beleving hiervan over te brengen

op de bezoekers. Bekend met en bewonderaar van zijn werk, denk ik dat hem dat zeker zal lukken. Uiteindelijk is Jan erin

geslaagd een fraaie selectie van zijn werk te maken.

Op zaterdag 22 september was het dan zover en onder het toezien van familie, vrienden en kennissen werd de tentoonstelling geopend door wethouder Bard Boon. Een mooie expositie in een fraaie ambiance, deze moet u beslist gaan

bekijken. Het Koetshuis is vrij toegankelijk elke zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. De expositie loopt tot en met 16 december. En wilt u daarna nog meer weten over Jan en zijn werk, kijk dan op www.jansportel.nl. Binnenkort is de kalender van 2019 met zijn werk ook weer verschenen, deze kunt u bestellen op info@jansportel.nl

Kurt Hartman

RENÉ BOUWT

Voor bouwen
in en rond uw huis

René Imminga
Niesoordlaan 50
9681 CX Midwolda

Mobiel: 06-43863840
E-mail: info@renebouw.nl
www.renebouw.nl

KARINA'S HAIRSTYLING

Hoofdweg 126
9678 PP Westerlee

06 46 23 23 13

kmkdijkema@ziggo.nl

OPENINGS- TIJDEN:

Maandag:	Gesloten.
Dinsdag:	09.00 uur tot 13.00 uur
Woensdag:	09.00 uur tot 17.00 uur
Donderdag:	09.00 uur tot 13.00 uur
Vrijdag:	09.00 uur tot 18.00 uur

Beauty Salon Sandra

0597 85 78 51

🏠 Niesoordlaan 2a
9681 CW Midwolda
✉ info@sandrasbeautysalon.nl
🌐 www.sandrasbeautysalon.nl

Openingstijden
Ma Gesloten
Di 13.00-21.00
Wo 9.00-12.00
Do 9.00-17.00
Vr Gesloten
Za 9.00-12.00

* Er wordt uitsluitend op afspraak gewerkt!

AHLERS BANDEN SERVICE

Stefan Ahlers

Hoofdweg 6, 9681 AH Midwolda
T: 0597-820218
E: info@ahlersbandenservice.nl

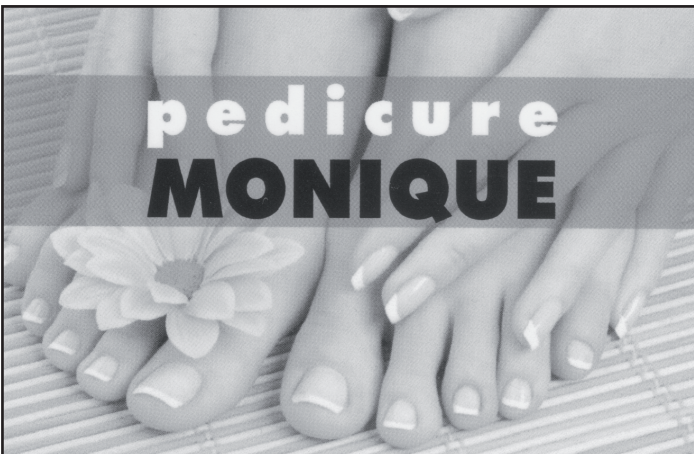
ahlersbandenservice.nl

GASTERIJ

SMITS

ETEN, DRINKEN EN VERGADEREN

pedicure MONIQUE

pedicure MONIQUE

Niesoordlaan 28a
9681 CX Midwolda

0597 55 22 74
06 50 63 51 61

pedicure.monique@home.nl

Monique Schuur

Cees B EDRIJF ruins

VERBOUW
ONDERHOUDS

Niesoordlaan 40
9681 CX Midwolda

e-mail: ceesbruins@home.nl

tel.: 0597-55 20 94